

Met elkaar vooruit!

Coalitieakkoord 2026-2030

Inhoud

Inleiding	4
Wonen en werken	5
Woningbouw.....	5
Actualiseren welstandsnota	5
Integrale gebiedsverkenning N229-zone Odijk.....	6
Vestigen statushouders en huisvesting seizoenarbeiders	6
Economie	6
Energietransitie en duurzaamheid	8
Bunnik Klimaatneutraal 2040	8
Netcongestie	8
Verduurzaming bedrijven	9
Verduurzaming sportaccommodaties	9
Laadpalen.....	9
Groen en landschap	10
Buitengebied	10
Dierenwelzijn	10
Leefbaarheid	11
Dorpscentra Bunnik en Odijk	11
Werkhoven	11
Ontmoeting.....	11
Veiligheid in de openbare ruimte	12
Beheer en onderhoud openbare ruimte	13
Onderhoud	13
Vervanging	13
Meldingen.....	13
Samen leven	14
Versterken sociale basis	14
Subsidies.....	14
Gemeenschapsfonds	15
Cultuur en sport.....	15
Regenboog Stembusakkoord.....	15
Armoedebeleid	15
Weerbare en veilige samenleving	16
Sociale veiligheid	16
Crisisbeheersing	16
Digitale weerbaarheid	16
Kunstmatige intelligentie	16
Bestuur en samenleving	17
Gemeenteraad	17

Regionale samenwerking.....	17
Bestuurskracht	17
Participatie.....	17
Financiën.....	18
Uitgangspunten	18
Financiële uitwerking coalitieakkoord	18

Inleiding

Bunnik is een prachtige plek om te wonen, werken en leven. Waar mensen zelf de handen uit de mouwen steken, waar mensen naar elkaar omkijken en waar mensen creatieve oplossingen verzinnen. We willen een gemeente zijn die de energie uit de samenleving benut en die mensen uitdaagt om hun bijdrage te leveren. Een gemeente die op zoek gaat naar mogelijkheden. Voor u ligt ons akkoord voor Bunnik, Odijk en Werkhoven. Het akkoord waarin we uitvoering geven aan belangrijke opgaven in onze gemeente. We werken samen aan het realiseren van woningen, het versterken van de sociale basis en maken meer ruimte voor ontmoetingen. Zo zorgen we voor dorpen die gezond, groen en levendig zijn.

Het coalitieakkoord hebben we opgesteld in een periode met veel uitdagingen. Bijvoorbeeld de door de netbeheerders aangekondigde stop op nieuwe elektriciteitsaansluitingen in de regio. Het behoeft geen uitleg dat deze maatregel grote impact heeft op de mogelijke realisatie van onze ambities. De veranderende context benadrukt onze afhankelijkheid van de realisatie van grote projecten als Kersenweide en Stationsomgeving voor onze investeringen en ambities. Mogelijk moeten we ambities bijstellen en investeringen faseren. De financiële situatie van de gemeente vraagt om een goede beheersing van financiële risico's. We zullen kritisch moeten kijken naar wat kan, en op welk moment. Tegelijkertijd is het juist in een veranderende wereld belangrijk om niet stil te staan, maar om vooruit te kijken en met creatieve oplossingen aan de slag te gaan.

Met dit akkoord willen we samen het goede doen voor Bunnik, voor onze huidige inwoners en voor toekomstige generaties. Met elkaar vooruit!

Namens de fracties,

Arjen Hussem

Rik Aertsen

Onno James

Wonen en werken

Woningbouw

Woningbouw is een belangrijke en grote opgave voor onze gemeente. Er zijn te weinig (betaalbare) woningen beschikbaar. In het bijzonder voor starters, senioren en voor wonen met zorg. In voorgaande jaren zijn daarom grote projecten in gang gezet, zoals Kersenweide en Stationsomgeving. Deze projecten dragen, samen met projecten als Entree Zuid in Odijk, bij aan een substantieel aantal nieuwe woningen. Het voortzetten en behouden van tempo in de lopende bouwprojecten is van groot belang. Daarnaast houden we ons vizier open voor nieuwe mogelijkheden als deze zich voordoen. Samen met eerder genomen raadsbesluiten is de Visie op Wonen ons uitgangspunt. De Visie op Wonen zal in de komende bestuursperiode worden geactualiseerd. We blijven vasthouden aan vastgestelde principes, zoals het bouwprogramma met 30% sociale huur en 50% in het middensegment, hoge ambities op duurzaam, toekomstbestendig bouwen en het beter benutten van de bestaande woningvoorraad (bijvoorbeeld woningdelen en splitsen).

We vinden het belangrijk dat de woningbouwopgave niet alleen draait om het bouwen van huizen. Het gaat om de mensen die er gaan wonen. Daarom willen we bouwen met een groen en sociaal karakter en met oog voor de dorpsse uitstraling van onze kernen (zie kopje 'actualiseren welstandsnota'). We hechten aan ruimte voor spelen, bewegen, ontmoeten en opgroeien. Sociale voorzieningen als zorg, onderwijs en sport moeten blijven meegroeien als het inwoneraantal van onze dorpen ook gaat groeien. Ook hebben we aandacht voor de sociale inbedding van nieuwe inwoners en werken we daarbij samen met maatschappelijke organisaties en verenigingen.

We staan open voor nieuwe woningbouwinitiatieven die bijdragen aan een gevarieerd en toekomstbestendig woningaanbod. Wij geven de voorkeur aan inbreiding binnen de bestaande kernen, maar erkennen dat uitbreiding aan de rand van dorpskernen in sommige gevallen mogelijk en wenselijk kan zijn wanneer dit zorgvuldig wordt ingepast.

Woningbouw aan de rand van een dorp moet voldoen aan onze randvoorwaarden op het gebied van kleinschaligheid, leefbaarheid, mobiliteit en groen. In Werkhoven, waar de behoefte aan nieuwe woningen groot is, gaan we door met het opstellen van een bouwplan voor het zuidwesten van het dorp, met circa 200 woningen.

Actualiseren welstandsnota

Op veel plekken in onze gemeente wordt gebouwd of verbouwd. We vinden het belangrijk om ruimte te maken voor ontwikkeling, maar willen ook oog houden voor het karakter van onze buurten en dorpen. Daarom stellen we incidenteel budget beschikbaar om de welstandsnota te actualiseren. Zo ontwikkelen we onze gemeente in samenhang. In de welstandsnota nemen we in ieder geval het behoud en versterking van groen, een passende bouwhoogte per gebied en het verdichten van de dorpscentra op. Ook streven we in de nota naar het verminderen van belemmeringen voor het verduurzamen van bestaande gebouwen.

Voor nieuwe bebouwing gelden de volgende maximale bouwhoogten, waarbij iedere bouwlaag maximaal 3,50 meter hoog is: maximaal vier bouwlagen in Werkhoven, maximaal vijf bouwlagen in Odijk en maximaal zes bouwlagen in Bunnik.

Alleen bij zwaarwegende redenen kan door de gemeenteraad een uitzondering op het voorgaande worden toegestaan, waarbij steeds geldt dat de bouwhoogte moet aansluiten bij de bestaande omliggende bebouwing en recht doet aan de dorpse uitstraling van de omgeving.

Een uitzondering op het voorgaande geldt verder voor de Stationsomgeving Bunnik. Hier geldt het bepaalde in het Masterplan Stationsomgeving. In de Stationsomgeving worden maximaal vijf hoogteaccenten met acht of negen bouwlagen toegestaan, mits er bij ieder hoogteaccent een 'collectieve voorziening' wordt gerealiseerd - en mits de gemeenteraad een afgewogen keuze heeft kunnen maken tussen een scenario mét en een scenario zonder hoogteaccent. We scherpen de definitie van een collectieve voorziening aan: deze voorziening moet (i) materieel iets toevoegen aan de bestaande voorzieningen in Bunnik en (ii) niet alleen bestemd zijn voor de bewoners van de betreffende gebouwen, maar voor de bredere gemeenschap van Bunnik. Hierbij kan worden gedacht aan een ontmoetingsruimte specifiek voor jongeren of ouderen.

Integrale gebiedsverkenning N229-zone Odijk

Door de gemeenteraad is besloten tot de aanleg van de onderdoorgang, om op korte termijn een veilige verbinding tussen Kersenweide en bestaand Odijk te realiseren. We zien op lange termijn kansen om met aanleg van groen en woningbouw in de N229-zone de leefbaarheid in het dorp te verbeteren, te verduurzamen en middelen te genereren voor een structurele oplossing voor de barrière van de N229. De opdracht voor deze verkenning leggen we voor aan de gemeenteraad in de vorm van een startnotitie. Om de uitdagingen rond de N229 op te lossen, is samenwerking in de regio essentieel. Daarom blijven we actief trekker van de gebiedsalliantie Kromme Rijn, als onderdeel van de Metropoolregio Utrecht (MRU).

Vestigen statushouders en huisvesting seizoenarbeiders

We doen wat nodig is om te voldoen aan de wet- en regelgeving voor het huisvesten van statushouders en vluchtelingen. We kijken hiervoor proactief naar mogelijkheden als het transformeren van leegstaande (kantoor)gebouwen, meer flexwoningen en het mogelijk maken van woningdelen.

Seizoenarbeiders vormen een substantiële groep binnen onze gemeente. We willen in gesprek met ondernemers over de huidige huisvestingssituatie om te horen wat er nodig is om seizoenarbeiders op een goede en passende manier te huisvesten en waar dat wenselijk en mogelijk is te faciliteren.

Economie

Behoud van de bedrijven en kleine ondernemers in de gemeente is van groot belang. Dit zorgt voor werkgelegenheid dicht bij huis en de ondernemingen bieden vaak ook ondersteuning van de maatschappelijke activiteiten in onze dorpen. De gemeente wil bovendien een aantrekkelijke vestigingsplaats blijven voor startende ondernemers en start-ups en scale-ups van het Utrecht Science Park (USP).

We blijven ons de komende periode volop inzetten voor de ontwikkeling van het nieuwe bedrijvenpark. Met het nieuwe bedrijvenpark bieden we primair lokale bedrijven en ondernemers de kans om te verhuizen naar een nieuwe plek. Dit bedrijvenpark biedt schuifruimte om woningbouw mogelijk te maken, bijvoorbeeld in de Stationsomgeving. Het

biedt ons de kans om de lokale bedrijvigheid en werkgelegenheid te versterken. Als de ruimte dit toelaat zijn bedrijven uit de regio welkom, mits zij passen binnen het gewenste profiel van duurzame en toekomstbestendige bedrijvigheid en bijdragen aan de economische en maatschappelijke versterking van de gemeente Bunnik.

Energietransitie en duurzaamheid

Bunnik Klimaatneutraal 2040

We zien dat klimaatverandering een grote lokale en mondiale impact heeft. We willen dat de volgende generaties ook nog op een prettige manier kunnen wonen en leven. Onze inzet is om in de gemeente Bunnik in 2040 klimaatneutraal te zijn en om die doelstelling te realiseren volgens het Programma Bunnik Klimaatneutraal 2040. In 2026 actualiseren we de uitvoeringsparagraaf in het programma met de stappen die we in de periode 2026-2030 gaan zetten. Omdat we onze doelstellingen op het gebied van gasbesparing voor 2030 al hebben behaald, schroeven we onze ambitie voor gasbesparing in 2030 op. We zetten ons ervoor in deze verhoogde ambitie te halen, waarbij we in het bijzonder aandacht hebben voor inwoners met een kleine portemonnee.

Onze ambitie is om in 2040 verregaand energieneutraal te zijn, dat wil zeggen dat we in Bunnik net zoveel hernieuwbare energie opwekken als we gebruiken.

Wat betreft duurzame energieopwekking zetten we in de periode tot 2030 met name in op zonne-energie. Onze ambitie is om in 2030 een extra opwekking aan zonne-energie van 35 MWp te realiseren, bijvoorbeeld door één of enkele extra zonnenvelden toe te voegen, in lijn met het recent vastgestelde programma zon op land. Ook blijven we werken aan het wegnemen van belemmeringen voor het realiseren van meer opwek van zonne-energie, bijvoorbeeld in de welstandsnota en door regionale samenwerkingen in het uitwerken van beleid voor (wijk)batterijen.

Om het doel in 2040 te behalen zijn verdere stappen noodzakelijk. Voor de uitwerking van de resterende opgave zijn verschillende mogelijkheden denkbaar voor duurzame energieopwekking. Deze raadsperiode brengen we een aantal scenario's met maatregelen in kaart die tussen 2030 en 2040 nodig zijn om energieneutraliteit in 2040 te realiseren. Alle reëel mogelijke vormen van energieopwekking worden hierin meegenomen. Nieuwe ontwikkelingen houden we wel goed in de gaten zodat we, wanneer de tijd daar rijp voor is, een afweging kunnen maken of en in welke mate deze ontwikkelingen op de langere termijn een plek zouden kunnen krijgen. Voor de verschillende energiebronnen die in de scenario's voorkomen, stellen we kaders op om juiste voorwaarden en een goede inpassing te waarborgen.

De energietransitie is een complex en gelaagd vraagstuk. De uitwerking van de resterende opgave heeft invloed op onze schaarse ruimte en op de beleving van de leefomgeving. Daarom gaan we in gesprek met een representatieve groep inwoners, bedrijven en andere stakeholders over de meest passende manier voor onze gemeente om de doelstelling te behalen. We leggen verschillende scenario's voor en gaan in gesprek over wat dit betekent, en welk advies of welke voorkeuren zij mee zouden willen geven.

Op basis van alle (technische) onderzoeken, scenario's en de aanbevelingen uit het participatietraject kan de gemeenteraad een besluit nemen.

Netcongestie

De overstap naar schone energie wordt geremd door het overvolle elektriciteitsnet. In de regio Utrecht is er een aansluitstop afgekondigd. Daarom is het noodzakelijk om stappen te zetten om lokaal opgewekte energie ook lokaal op te slaan en te gebruiken. Ook netbewust

bouwen is essentieel, bij ieder (bouw)project. Om de netcongestie op te lossen, is bovendien versterking van het bovenlokale, regionale en landelijke energienet nodig.

Netbeheerders TenneT en Stedin bouwen en breiden momenteel op diverse locaties in Nederland verdeelstations uit om netcongestie aan te pakken en de energietransitie te ondersteunen. Deze verdeelstations zijn van essentieel belang om onze ambities op onder andere duurzaamheid, woningbouw en economie te realiseren. Bovendien bieden ze kansen om inkomsten te genereren om andere ontwikkelingen mogelijk te maken. Om snel duidelijkheid te krijgen over eventuele netuitbreidingen in onze gemeente, gaan we actief in gesprek met de netbeheerders. We stellen ons constructief op wanneer blijkt dat netuitbreiding in onze gemeente, bijvoorbeeld met een verdeelstation, noodzakelijk is. Door dit proces zo vroeg mogelijk te starten, verwachten we beter te kunnen sturen op de ruimtelijke en landschappelijke inpassing.

Verduurzaming bedrijven

We zien nog veel kansen voor bedrijven in onze gemeente om te verduurzamen en om bij te dragen aan de opwekking van duurzame energie. Dit willen we in de komende periode in samenwerking met de provincie en stakeholders verder oppakken.

Verduurzaming sportaccommodaties

Op dit moment loopt er een onderzoek naar de status van onze sportaccommodaties. Zodra de resultaten bekend zijn onderzoeken we de mogelijkheden voor verdere verduurzaming.

Laadpalen

We breiden het aantal elektrische laadpalen voor auto's de komende jaren uit, op basis van de vraag naar oplaadpunten. Waar mogelijk, bundelen we laadpalen tot enkele centrale en goed toegankelijke locaties, zodat er mobiliteitshubs ontstaan waar ook alternatief vervoer, zoals (deel)fietsen worden aangeboden. Ook voor pakketautomaten zijn dit logische locaties, om zo de aantallen busjes in onze dorpen te verminderen.

Groen en landschap

Bunnik staat bekend - en wordt gewaardeerd - om haar groene dorpen en omgeving. Onze gemeente ligt midden in het prachtige Kromme Rijnlandschap en is het kruispunt van twee werelderfgoederen, de Hollandse Waterlinies en de Neder-Germaanse Limes. Om het groen en water in onze dorpen goed te beschermen en de kwaliteit ervan te verbeteren houden we vast aan de uitgangspunten die we hebben vastgelegd in het omgevingsprogramma Groen: de groene koers van Bunnik. Bomen zijn een belangrijk onderdeel hiervan en om die te behouden stellen we op korte termijn een meerjarig onderhouds- en vervangingsplan op. De omgevingsvisie is ons houvast voor ontwikkelingen in het buitengebied.

Buitengebied

We willen nieuwe recreatieve initiatieven in het buitengebied stimuleren. Op deze manier willen we het erfgoed toegankelijk maken en boeren de mogelijkheid geven hun bron van inkomsten te verbreden. We vergroten de mogelijkheden door dubbelgebruik en meer functies toe te staan - passend in ons landschap. Zo verbreden we het verdienmodel van boeren en behouden we ons erfgoed. Dit kan ook door het agrarisch gebruik te combineren met natuurbeheer en boeren de mogelijkheid te geven om het landschap te beheren. In verschillende samenwerkingsprogramma's en samenwerkingsverbanden zoals Groen Groeit Mee en het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) werken we samen aan het versterken van groen, landschap en landelijk gebied in onze eigen gemeente en in de regio. Daarbij hebben we oog voor het toekomstperspectief voor de agrarische sector. We hechten grote waarde aan het betrekken van de boeren en inwoners bij de uitwerking van Groen Groeit Mee en het UPLG, en zullen dit ook bij de provincie onder de aandacht brengen. Bij ontwikkelingen in het buitengebied kijken we op welke manieren we de ecologische verbindingen en natuurgebieden kunnen versterken. Op deze manier werken we aan een versterking van onze natuur, beleving van het erfgoed en maken we ruimte voor ontspanning en recreatie.

Dierenwelzijn

We hebben aandacht voor het welzijn van dieren (huisdieren, landbouwdieren en dieren die in het wild leven). De gemeente heeft hier niet alleen een wettelijke zorgplicht voor, maar ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Leefbaarheid

Onze drie dorpen moeten fijne plekken zijn waar mensen willen en kunnen verblijven, waar ruimte is om elkaar te ontmoeten en waar we naar elkaar omkijken. Een omgeving waarin je veilig naar school kunt fietsen of lopen, waar je aansluiting vindt bij een (sport)vereniging en waar je jezelf kunt zijn. Mobiliteit speelt daarin een belangrijke rol: hoe we ons veilig kunnen verplaatsen, bepaalt mede de leefbaarheid van onze dorpen. Daarom werken we de komende periode volop aan de uitwerking van het programma Mobiliteit, zodat onze dorpen zich verder ontwikkelen tot gemeenschappen waar iedereen zich kan bewegen en waar we in verbinding staan met elkaar. En dit allemaal in een schone, gezonde leefomgeving. We stellen middelen beschikbaar voor kleine maatregelen die de leefomgeving veiliger, schoner en gezonder kunnen maken. Ook stellen we budget beschikbaar voor extra capaciteit voor toezicht en handhaving om verder bij te dragen aan de leefbaarheid.

Dorpscentra Bunnik en Odijk

De dorpscentra in Bunnik en Odijk zijn belangrijke plekken waar veel aspecten op het gebied van leefbaarheid samenkomen, zoals voorzieningen en ontmoeting. Met de groei van Odijk en Bunnik in het vooruitzicht, vinden we het belangrijk om te investeren in aantrekkelijke en toekomstbestendige dorpscentra. Dit doen én financieren we samen met de ondernemers en eigenaren in het gebied.

Voor het dorpshart van Odijk is er al samen met bewoners, ondernemers en bezoekers een toekomstvisie opgesteld. We willen de doelen die in de toekomstvisie staan beschreven tot uitvoering brengen. Door een incidenteel budget beschikbaar te stellen, willen we dit proces versnellen en tot een concreet plan komen.

Voor het centrum van Bunnik verkennen we, in samenhang met de Stationsomgeving, welke ingrepen nodig zijn om het dorpshart aantrekkelijker te maken om er te verblijven en elkaar te ontmoeten. We maken daarvoor een visie, zodat we initiatieven van ondernemers en eigenaren kunnen beoordelen.

Werkhoven

In Werkhoven loopt het voorzieningenniveau achteruit. Waar dat kan, oefenen we invloed uit om het voorzieningenniveau en daarmee de leefbaarheid op peil te houden. We faciliteren de inwoners van Werkhoven waar nodig en desgewenst in de uitvoering van de Dorpsagenda Werkhoven. De verkeersveiligheid in de dorpskern van Werkhoven moet worden verbeterd. De smalle straten zijn niet ingericht op zwaar verkeer, zoals grote landbouwvoertuigen en vrachtwagens. We blijven ons inzetten richting de provincie om het doorgaande zware landbouw- en vrachtverkeer zo snel mogelijk om het dorp heen te leiden via de N229.

Ontmoeting

Bunnik en Werkhoven missen op dit moment geschikte en betaalbare ruimtes - zoals een dorps huis - waar inwoners op een laagdrempelige manier iets kunnen organiseren. We willen onze gemeentelijke accommodaties zoals Kersentuin en 't Kwartier of ander beschikbaar vastgoed hiervoor beter benutten.

We vinden het belangrijk dat er voldoende ontmoetingsplekken zijn voor jongeren in onze dorpen. We reserveren een financiële bijdrage om een initiatief uit de samenleving te kunnen ondersteunen.

Veiligheid in de openbare ruimte

We vinden het belangrijk dat iedereen zich veilig voelt op straat. We brengen in kaart welke plekken onveilig zijn en/of voelen. Er is een financiële bijdrage om eenvoudig te realiseren maatregelen uit te voeren om de situatie te verbeteren.

Beheer en onderhoud openbare ruimte

Het in stand houden van de openbare ruimte is een belangrijke taak van de gemeente. In de decennia na de Tweede Wereldoorlog is veel van de openbare ruimte in Nederland ingericht. Ongeveer de helft van de bebouwing in Bunnik dateert uit de periode tussen 1960 en 1975. Daardoor ontstaat in de komende periode een vervangingspiek in de openbare ruimte, naast het regulier onderhoud ten behoeve van instandhouding.

Onderhoud

Om structureel onze wegen, infrastructuur en het openbare groen op het vastgelegde niveau te beheren, zijn extra financiële middelen nodig. Dit gaat om een structureel bedrag van €285.000 per jaar. We stellen dit extra budget beschikbaar door in de huidige begroting besparingen door te voeren, zodat het niet leidt tot extra lastenverhoging voor inwoners en bedrijven.

Vervanging

Tegelijkertijd staan we voor een grote vervangingsopgave voor onze wegen, infrastructuur en openbare groen, die in kosten kan oplopen tot 4 miljoen euro per jaar. Dit is voor de gemeente een enorm bedrag, waarvoor we binnen de huidige begroting geen mogelijkheden zien. We vragen het college zo snel mogelijk scenario's in beeld te brengen om met deze opgave om te gaan. De gemeenteraad wordt in ieder geval vóór de behandeling van de begroting 2027 betrokken.

Meldingen

Regelmatig doen inwoners een melding over de openbare ruimte. Om hier adequaat en snel op te kunnen reageren willen we onderzoeken of het mogelijk is om klein onderhoud weer bij de gemeente te beleggen, dit ligt nu deels bij Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN).

Samen leven

Versterken sociale basis

Een sterke sociale basis is essentieel voor leefbare dorpen en wijken. De sociale basis is eigenlijk alles wat mensen in hun dagelijks leven ondersteunt: contact met buren en andere dorpsgenoten, verenigingen, vrijwilligerswerk, mantelzorg, welzijnswerk, etc. We willen hierin investeren omdat we geloven in de kracht van de samenleving. Bovendien willen we ervoor zorgen dat kleine problemen niet uitgroeien tot grote zorgvragen, dat mensen minder professionele hulp nodig hebben en kosten beheersbaar blijven. Een sterke sociale basis helpt inwoners zelf oplossingen te vinden, elkaar te ondersteunen, beter om te gaan met tegenslagen en mee te doen in de maatschappij. Dit geldt voor kinderen, voor jongeren en voor volwassenen.

Daarom stellen we binnen één jaar samen met maatschappelijke partners en zorgprofessionals een integraal, gezamenlijk beleid (met bijbehorende werkagenda) op voor het versterken van de sociale basis. We bouwen voort op bestaand beleid en beschikbare kennis: dit bundelen we zodat deze koers voor iedereen helder is en zodat iedere partner zijn rol kan nemen. Om de langdurige samenwerking met onze partners te versterken, richten we een heldere overlegstructuur in.

In dit proces krijgt de jeugd bijzondere aandacht. Daarom stellen we vanuit de gemeente extra geld beschikbaar voor het uitwerken van beleid op dit onderdeel. Hierin adresseren we met bijzondere aandacht en prioriteit hoe we effectievere ondersteuning organiseren van kinderen, jongeren en gezinnen, en werken we aan het versterken van de samenleving waarin kinderen en jongeren opgroeien. Onderwijs speelt hierin een belangrijke rol.

Het uitvoeren van dit beleid financieren we door jaarlijks 3-4% van het budget voor jeugdzorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) te verschuiven naar een nieuw, apart budget voor het versterken van de sociale basis. Stapsgewijs verschuiven we investeringen van individueel naar collectief en van zorg naar investeringen in de sociale basis van het gewone leven. Dit geld is niet bedoeld voor verdere planvorming maar voor uitvoering, waaronder het ondersteunen van onze maatschappelijke partners. Verder zetten we in op jaarlijks 1-2% besparing van het huidige budget voor jeugdzorg en Wmo. We maken de budgetten rondom jeugd en Wmo inzichtelijker in de begroting, zodat we de gemeenteraad in staat stellen om goed te sturen.

Subsidies

We actualiseren het subsidiebeleid en maken meerjarenafspraken met organisaties die structureel bijdragen aan de versterking van de sociale basis, waarbij we actief sturen op de verandering van zorg naar het gewone leven. Bij het actualiseren onderzoeken we de mogelijkheden voor organisaties om ook andere fondsen te werven. Waar dit kan, vereenvoudigen we het aanvraagproces, zeker voor kleine subsidiebedragen. We zorgen voor een vast contactpersoon bij de gemeente voor onze maatschappelijke partners. Als er een noodzaak is om te bezuinigen, streven we ernaar om het subsidieplafond niet te verlagen en subsidies voor initiatieven die bijdragen aan ontmoetingen niet te korten. Om ontmoeting te stimuleren willen wij ook een klein budget beschikbaar stellen om in samenspraak met maatschappelijke organisaties jaarlijks

een bijeenkomst te kunnen organiseren waar alle inwoners en maatschappelijke organisaties van de gemeente elkaar kunnen ontmoeten.

Gemeenschapsfonds

We gaan in gesprek met onze maatschappelijke partners om te onderzoeken of een gemeenschapsfonds, met financiële bijdragen van particulieren, bedrijven en andere fondsen, maatschappelijke- en inwonersinitiatieven kan ondersteunen. Een gemeenschapsfonds is een fonds waarbij inwoners zelf beslissen waar het geld naartoe gaat en dat zou kunnen bijdragen aan de versterking van de sociale basis.

Denk aan projecten op het gebied van bijvoorbeeld zorg, welzijn, ontmoeting, natuur, cultuur, sport en bewegen. Indien gemeenschapsgeld (in de vorm van cofinanciering) wordt ingezet, vinden we het belangrijk dat de gemeente sturingsmogelijkheden heeft. Het Bunnik aan Zet Fonds zou hierin op kunnen gaan.

Cultuur en sport

We zien cultuur- en sportactiviteiten als belangrijke onderdelen van een sterke sociale basis. De gemeenteraad heeft in 2025/2026 een cultuurkadernota opgesteld met visie en uitgangspunten op het gebied van cultuur. Er loopt een inwonersinitiatief op het gebied van sportbeleid. Deze initiatieven dragen bij aan het integraal, gezamenlijk beleid voor het versterken van de sociale basis.

De gemeente heeft een geldbedrag opzijgezet voor beeldende-kunstprojecten. Reserves die langere tijd niet worden gebruikt, worden in principe opgeheven. De reserve beeldende kunst laten we voorlopig deels staan. Samen met inwoners kijken we tijdens het opstellen van de werkagenda naar een geschikte bestemming voor het geld, bijvoorbeeld kunst en cultuur. Uiterlijk eind 2027 wordt een voorstel voor bestemming van dit geld aan de gemeenteraad voorgelegd.

Regenboog Stembusakkoord

In maart 2026 hebben alle fracties van de gemeenteraad het Regenboog Stembusakkoord ondertekend. Hiermee onderstrepen we het belang van de inzet voor acceptatie en veiligheid van de LHBTIQA+ gemeenschap in Bunnik, Odijk en Werkhoven. COC wordt uitgenodigd voor een raadsbijeenkomst, om van gedachten te wisselen over uitvoering geven aan het stembusakkoord.

Armoedebeleid

Er zijn meerdere regelingen in onze gemeente waar inwoners met een laag inkomen gebruik van kunnen maken voor financiële ondersteuning. We vinden het belangrijk dat deze hulp goed toegankelijk is. We willen de toegang tot deze verschillende regelingen vereenvoudigen en waar mogelijk verschillende losse regelingen bundelen.

Weerbare en veilige samenleving

Er zijn verschillende reële bedreigingen en risico's waardoor we te maken kunnen krijgen met een noodsituatie. Denk hierbij aan een cyberaanval, (langdurige) stroomuitval of extreme weersomstandigheden. Daarom vinden we het belangrijk dat we als overheid en samenleving ons goed voorbereiden op een mogelijke crisis. Samen met de veiligheidsregio blijven we hieraan werken. Omdat de financiële situatie van gemeenten het niet toelaat om de bijdrage aan deze regeling te verhogen, vragen we de veiligheidsregio om samen met gemeenten te lobbyen voor knaken bij nieuwe taken.

Sociale veiligheid

Bunnik is een sociaal veilige gemeente en dat willen we zo houden. Elke vier jaar stellen we daarom een Integraal Veiligheidsplan (IVP) op, waarin de speerpunten voor het veiligheidsbeleid worden vastgesteld. Dat gebeurt gezamenlijk met de andere gemeenten in het basisteam van de politie (Zeist, Leusden en Woudenberg). Om ondermijning tegen te gaan is een intensievere aanpak van de gemeente nodig, waaronder bredere inzet van het beleid ter bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob).

Crisisbeheersing

Naast de traditionele risico's zijn er nieuwe risico's die aandacht vragen. Deze zijn vaak complexer en meer ontwrichtend voor de samenleving. Denk aan cyberaanvallen, militaire dreiging en stroomuitval. Daarom moeten we ons daarop voorbereiden, in ieder geval door crisisplannen te actualiseren. De focus ligt op de continuïteit van vitale voorzieningen en het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid.

Digitale weerbaarheid

In een snel veranderende wereld is onze digitale weerbaarheid van groot belang. We versterken de samenwerking in de regio om actief te bewegen naar digitale autonomie, digitale veiligheid, open source en het gebruikmaken van Europese diensten.

In onze communicatie naar inwoners maken we niet alleen gebruik van de kanalen van de grote technologiebedrijven, maar bieden verschillende opties aan. Op deze manier kunnen inwoners die geen onderdeel willen uitmaken van Big Tech wel in contact komen met de gemeente en op de hoogte blijven van nieuws.

Kunstmatige intelligentie

De ontwikkelingen in kunstmatige intelligentie gaan snel. We staan open voor de mogelijkheden en kansen die het kan opleveren, maar wel op een veilige, bewuste en verantwoorde manier. We brengen daarom de Regionale ICT Dienst (RID) zo goed mogelijk in positie om de mogelijkheden, positieve en negatieve gevolgen te blijven monitoren.

Bestuur en samenleving

Goed bestuur vormt de basis voor het vertrouwen tussen inwoners en overheid. Daarom zetten wij ons in voor een transparante en betrouwbare bestuursstijl. De gemeente werkt op een transparante en betrouwbare wijze samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven, buurgemeenten, provincie en in andere samenwerkingsverbanden.

Gemeenteraad

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan: daar vindt debat plaats en wordt gezocht naar consensus. Met respect voor de verschillende rollen van de gemeenteraad en het college, hechten we aan een transparante en constructieve manier van samenwerken. Bij ingrijpende besluiten vinden we het essentieel dat het college de gemeenteraad vroegtijdig betreft bij het proces. Zo zorgen we ervoor dat de gemeenteraad voldoende ruimte heeft om richting te geven, afwegingen te maken en besluiten zorgvuldig voor te bereiden. Een belangrijk instrument hiervoor is de langetermijnagenda van de raad. We onderzoeken raadsbreed naar mogelijkheden om belangrijke onderwerpen tijdig op de langetermijnagenda te plaatsen.

Regionale samenwerking

Regionale samenwerking is voor een kleine gemeente als Bunnik van essentieel belang. De grote opgaven die voor ons liggen kunnen we alleen realiseren in samenwerking met andere overheden en partners. Daarom blijven we investeren in deze regionale samenwerkingen, zoals bijvoorbeeld in de Gebiedsalliantie Kromme Rijn.

Bestuurskracht

Gemeente Bunnik is op dit moment een bestuurskrachtige gemeente. Tegelijkertijd komen er grote uitdagingen op ons af, zoals grootschalige woningbouw, herijking van het gemeentefonds, (cyber)dreiging en een grote beheeropgave. Daarnaast zien we dat steeds meer taken belegd zijn in gemeenschappelijke regelingen, omdat onze gemeente ze niet alleen kan uitvoeren. Om in de toekomst zelf regie en democratische controle te behouden, verkennen we nu welke bestuurlijke inrichting op de lange termijn de beste organisatievorm voor onze inwoners biedt.

Participatie

Een sterke en duurzame samenwerking met onze inwoners is essentieel. Waar het kan maken we een verschuiving van inwonersparticipatie (waarbij inwoners meedoen met plannen van de gemeente) naar overheidsparticipatie (waarbij de gemeente meedoet met initiatieven uit de samenleving).

Participatie is maatwerk. Per project en proces bekijken we welke vorm van participatie het beste past. Waar mogelijk betrekken we inwoners en andere belanghebbenden al in een vroeg stadium. Daarbij besteden we extra aandacht aan verwachtingsmanagement: we maken duidelijk welke kaders er zijn en wat er met de opgehaalde input gebeurt.

Financiën

De financiële positie van de gemeente staat onder druk. In de afgelopen periode hebben we 2 miljoen euro moeten bezuinigen. Hierdoor zit er vanaf 2026 minder lucht in de begroting dan voorheen. Financiële compensatie vanuit het Rijk blijft een onzekere factor. We blijven de lobby van de VNG steunen.

Uitgangspunten

Ons streven is om de programmabegroting voor ieder jaar zoveel mogelijk sluitend te laten zijn.

We streven ernaar om de woonlasten zo laag mogelijk te houden. Ons uitgangspunt is om de ozb niet meer te laten stijgen dan het percentage van de inflatie. Bijzondere omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat andere keuzes nodig zijn. Voor de kosten van de noodzakelijke vervangingsfinanciering in de openbare ruimte kan een verhoging niet worden uitgesloten (zie beheer en onderhoud openbare ruimte). Om de kosten van deze vervangingsinvesteringen te kunnen opvangen, kan een gematigde stijging van de ozb boven op het percentage van de inflatie worden ingezet.

Bestemmingsreserves worden gevormd met het doel een bepaalde bestemming te realiseren. Elk jaar beoordelen we tijdens de behandeling van de begroting of de bestaande bestemmingsreserves nog nodig zijn voor het realiseren van de gestelde doelen en of hun omvang nog passend is.

Bij de begrotingscyclus brengt het college eventuele ombuigingen en bezuinigingen in beeld, zodat het voor de gemeenteraad inzichtelijk wordt welke keuzes gemaakt kunnen worden, bijvoorbeeld bij nieuwe ambities. Zo blijven we kritisch op onze begroting en wordt de gemeenteraad beter in positie gebracht.

Financiële uitwerking coalitieakkoord

In het sociaal domein kiezen we voor grote bewegingen op het gebied van jeugd en Wmo. We investeren in het versterken van de sociale basis met als resultaat besparingen in de jeugdzorg en de Wmo.

Met de grote beheer- en vervangingsopgaven die op ons afkomen, vinden we het nodig om boven op de bezuinigingen van vorig jaar nog enkele bezuinigingen door te voeren. Dit betekent concreet uiterlijk in 2029: besparen op de beschikbare capaciteit voor communicatie; bezuiniging op overhead oplopend tot 1,5% in 2029; en het vervangen van de huidige mantelzorgwaardering door een activiteit. Dit zijn pijnlijke maatregelen, maar in onze ogen wel nodig voor de financiële gezondheid van de gemeente.

Deze financiële opgaven worden in de komende periode uitgewerkt.

Onderwerp	Incidenteel	Structureel 2029
Startpositie		
Huidig saldo begroting		-€ 394.477,00
Leefbaarheid/Wonen		
Verbeteren beheer en onderhoud wegen/infra/groen		-€ 285.000,00
Verbeteren kruisingen en sociale veiligheid openbare ruimte		-€ 50.000,00
Maatregelen schone lucht en gezonde leefomgeving		-€ 15.000,00
Uitbreiden capaciteit toezicht en handhaving		-€ 100.000,00
Actualiseren welstandsnota	-€ 50.000,00	
Planvorming dorpshearten Odijk en Bunnik	-€ 200.000,00	
Integrale gebiedsverkenning N229-zone Odijk	-€ 150.000,00	
Sociale basis		
Bijdrage ontmoetingsplekken jongeren	-€ 25.000,00	
Beleid versterking sociale basis	-€ 25.000,00	
o aanvullend budget voor onderdeel 'jeugd+onderwijs'	-€ 50.000,00	
Investering in versterking sociale basis en bijbehorende transformatie jeugdzorg		-€ 750.000,00
Besparing jeugdzorg door versterking sociale basis (oplopend tot ca. 1.000.000 in 2029)		€ 1.000.000,00
Investering in versterking sociale basis en bijbehorende transformatie maatschappelijke ondersteuning		-€ 340.000,00
Besparing Wmo door o.a. preventie en versterken sociale basis		€ 450.000,00
Besparing vervangen mantelzorgwaardering door activiteit		€ 50.000,00
Energie/duurzaamheid		
Inzet duurzaamheid vanuit de verschillende afdelingen meer op CDOKE*-middelen laten drukken (* CDOKE-middelen = middelen vanuit het Rijk voor klimaat- en energemaatregelen)		€ 125.000,00
Bedrijfsvoering		
Besparing beschikbare capaciteit voor communicatie		€ 125.000,00
Besparing op overhead (oplopend tot 1,5% in 2029)		€ 135.000,00

Financieel-technisch		
Deel van reserve management- en organisatietrajecten vrij laten vallen	€ 240.000,00	
Deel van reserve omgevingswet vrij laten vallen	€ 125.000,00	
Deel reserve uitvoering deelnota beeldende kunst vrij laten vallen	€ 20.000,00	
Deel van reserve verkeersmaatregelen SALTO vrij laten vallen	€ 600.000,00	
Vormen reserve t.b.v. fietspad Odijk-Kersenweide-station Bunnik	-€ 600.000,00	
Inzet deel van positief saldo 2027 (ca. 30% van 378.900)	€ 115.000,00	
Saldo	€ 0,00	-€ 49.477,00